

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
MÚZEUM BETLIAR

SNM - Múzeum Betliar
Kaštieľna 6, 049 21 Betliar
www.snm.sk/muzeum-betliar

OBNOVA HRADU KRÁSNA HÔRKA A REVITALIZÁCIA BEZPROSTREDNÉHO OKOLIA HRADU

NOVINKY V ROKU 2022

Termín predkladanie ponúk do verejnej súťaže na obnovu hradu Krásna Hôrka

Termín predkladania ponúk do verejnej súťaže na realizáciu zákazky Obnova hradu Krásna Hôrka a revitalizácia bezprostredného okolia hradu bol predĺžený z 25. januára 2022 do 8. marca 2022 na žiadosť záujemcov, ktorí ako dôvod uviedli navýšenie cien vstupov od subdodávateľov a potrebu dlhšieho časového obdobia na vypracovania rozpočtu, ktorý by zodpovedal súčasným trhovým cenám. Na základe uvedených skutočností Slovenské národné múzeum vyhodnotilo ich žiadosť na predĺženie lehoty ako oprávnenú.

Vyúčtovanie verejnej zbierky na obnovu hradu Krásna Hôrka

Slovenské národné múzeum (SNM) ku dňu 31. decembra 2021 vyčerpalo celkový čistý výnos z verejnej zbierky na ochranu národnej kultúrnej pamiatky hradu Krásna Hôrka. Ide o sumu 180 523,39 € na bankovom účte: SK 20 8180 0000 0070 0044 3743. Po potvrdení vyúčtovania verejnej zbierky zo strany Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (MV SR) dňa 18. januára 2022, považuje Slovenské národné múzeum zbierku za ukončenú.

Pri rozsiahlom požiari 10. marca v roku 2012, ktorý zasiahol hrad Krásna Hôrka v správe Slovenského národného múzea – Múzea Betliar, zhoreli všetky strechy, interiér horného gotického hradu a došlo aj k poškodeniu mnohých zbierkových predmetov. Slovenské národné múzeum požiadalo tri dni po udalosti o povolenie konania verejnej zbierky s verejnoprospešným účelom na obnovu a ochranu tejto národnej kultúrnej pamiatky.

SNM s povolením MV SR číslo: SVS-OVV53-2012/008970 vyhlásilo dňa 13. marca 2012 verejnú zbierku s trvaním na jeden rok. Z dôvodu ďalšieho záujmu verejnosti prispieť bolo v nasledujúcom roku povolené pokračovanie zbierky (MV SR číslo SVS-OVVS3-2013/002878). Verejná zbierka, v rámci ktorej sa vyzbierala celková suma 180 523,39 €, bola ukončená dňa 13. marca 2014.

Slovenské národné múzeum vyčerpalo celkový čistý výnos z verejnej zbierky, t.j. sumu 180 523,39 € v plnej výške. Na bankovom účte verejnej zbierky číslo: SK20 8180 0000 0070 0044 3743 nezostali ku dňu 31. decembra 2021 žiadne finančné prostriedky. Čistý výnos bol použitý výlučne na obnovu hradu Krásna Hôrka, a to najmä na reštaurátorský výskum, obnovu hradnej kaplnky a na odborné ošetrovanie, najmä reštaurovanie zbierkových predmetov zo zbierkového fondu hradu, na transport pozostatkov barónky Žofie Serédyovej Andrásyovej (vrátane poistenia), ako aj na transport nadrozmerných zbierkových predmetov a nákup reštaurátorského a konzervátorského materiálu. Náklady spojené s konaním verejnej zbierky znášalo SNM výlučne z vlastného rozpočtu. Slovenské národné múzeum ďakuje všetkým, ktorí prispeli do verejnej zbierky, a tým podporili obnovu nášho spoločného kultúrneho dedičstva.

V akom stave bola obnova hradu Krásna Hôrka k 31.12.2021?

- Aktuálne sa na hrade Krásna Hôrka, ako aj v podhradí realizujú prípravné stavebné práce potrebné k celkovej obnove hradu a pre prípravu územia pod hradom pre výstavbu nových stavieb.
- V novembri 2021 bolo vyhlásené Verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby: “Obnova hradu Krásna Hôrka a revitalizácia bezprostredného okolia hradu”. Po ukončení tohto obstarávania a výbere zhotoviteľa sa začnú stavebné práce na tejto stavbe. Obnova hradu v rozsahu stavebných prác je jednou časťou tejto stavby, druhú časť tvoria novostavby a to 13 stavebných objektov a 6 prevádzkových súborov.
- Cieľom SNM je realizovať stavbu v rôznych etapách, s nastavenými míľnikmi výstavby, požiadať o predčasné užívanie niektorých ucelených častí hradného komplexu, teda o sprístupnenie určitej časti hradu pre verejnosť. Dolný hrad, časť Stredného hradu a stavby podhradia, by sme chceli sprevádzkovať do konca októbra 2023. Ďalšou etapou bude Obnova Horného hradu, kde sa predpokladá so sprístupnením tejto časti v roku 2024.
- Uznesením vlády Slovenskej republiky pod č. 348 zo dňa 03.07.2019 bolo schválené finančné zabezpečenie zo štátneho rozpočtu v celkovej výške 34 942 259,02 EUR. Podkladom pre stanovenie tejto sumy bol spracovaný stavebný zámer verejnej práce vypracovaný v r. 2019. Približne 85 % z tejto sumy sú náklady na stavbu samotnú, avšak vrátane rezervy na Obnovu Horného hradu, ktorý zatiaľ nie je predmetom aktuálne pripravovaného verejného obstarávania. Podľa aktuálne spracovanej dokumentácie a štúdie na Horný hrad je predpokladaný stavebný náklad vo výške cca. 30 mil. EUR s DPH. Ostatné náklady cca. vo výške 5 mil. EUR s DPH tvoria náklady na prípravu verejnej práce, projektové a rozpočtové dokumentácie stavby, náklady na technický a autorský dozor, nájomné za pozemky, náklady na odlesnenie lesných pozemkov, obnova a reštaurovanie (=odborné ošetrovanie) zbierkových predmetov, vybavenie expozície a interiér hradu a stavieb v podhradí, výskumy, informačný systém.
- Pre aktuálne vyhlásené verejné obstarávanie na uvedené časti stavby je predpokladaná hodnota zákazky 19,63 mil. EUR bez DPH (23,556 mil. EUR s DPH). Pre obnovu Horného hradu, kde zatiaľ nie je spracovaná projektová a rozpočtová dokumentácia, zatiaľ len predpokladáme stavebný náklad vo výške cca. 6 mil. EUR s DPH.
- Finálna suma bude výsledkom transparentného verejného obstarávania v zmysle zákona.

DÔLEŽITÉ MEDZNÍKY PRI OBNOVE HRADU KRÁSNA HÔRKA 2012-2021

Prieskumné a iné práce realizované od 03/2012 - 12/2021:

- Architektonicko-historický pamiatkový výskum
- Archeologický výskum v delovej terase
- Reštaurátorský prieskum nástenných malieb v hradnej kaplnke
- Inžiniersko-geologický prieskum
- Podrobný stavebnotechnický prieskum
- Kompletné geodetické zameranie
- Statické posúdenie stavby
- Prieskum hradnej studne 01/2019
- Inventarizácia drevín
- Dendrologický návrh na výrub stromov na hradnom kopci
- Geodetické zamerania na hradnom kopci a v okolí pod hradom 10/2018 - 10/2020
- Monitoring historickej dažďovej kanalizácie 12/2019
- Doplnkové architektonicko-historické výskumy (2018-2020)
- Predstihový archeologický výskum 08/2020 – trvá
- Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie kamenných a drevených prvkov 08/2020 - 12/2020
- Architektonicko-historický výskum a Reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie fasád a omietok 12/2021

Stavebné práce realizované od 03/2012 - 12/2021:

1. Sanácia havarijného stavu (Havarijné prestrešenie, prípojky električky, vody, dočasný bleskozvod, zabezpečovacie stavebné práce, dočasné strechy)	03/2012 – 05/2014
2. Trvalé krovy a strechy , aktívny bleskozvod, protipožiarna bezpečnosť striech	09/2014 – 12/2015
3. Oprava tehlových murív v podkroví	05/2016 – 09/2016
4. Úprava staveniska, vyčistovacie práce (prekrytie rozsiahleho archeologického výkopu v delovej terase, ochranné konštrukcie na odvedenie dažďovej vody, očistenie vnútorných murív horného hradu od novodobých omietok)	rok 2018
5. Odstránenie nádrže z Gotickej veže	03/2020 – 06/2020
6. Odstraňovanie násypov z okolia hradu za dozoru archeológa (odstránenie viac ako 1000 m ³ sutiny z obnovy zo 60. - 80. rokov 20. storočia)	03/2020 – 10/2020
7. Statické zabezpečenie konštrukcií - sanácia klenby v suteréne Františkino múzea, búranie havarijných novodobých konštrukcií v JZ bašte	05/2020 – 12/2020
8. Prípravné práce – na hrade - Čistenie Horného hradu, nádvorí a parkánu , Odvodnenia 5. nádvoria, Odstraňovania cementového škárovania a omietok z hradieb a úpravy parkánu.	od 11/2021 – trvá
9. Prípravné práce – v podhradí - v rozsahu odstránenia stavieb a objektov v území pod hradom a vyčistenia územia.	od 11/2021 – 01/2022

Projekty, návrhy:

Od 11/2017 až dodnes - predprojektová a projektová príprava stavby, Oddelenie projekcie SNM:

- Celková analýza archívnych materiálov (vrátane nových nálezov/objavov v archívoch), výsledkov výskumov a skutkového stavu hradu;
- návrh metodiky obnovy (priebežne neustále konzultovanej s odborníkmi z externého prostredia, Pamiatkovými úradmi (KPU KE, PU SR);
- možné riešenia a návrhy potrebnej technickej infraštruktúry pre hrad a územie pod hradom (parkovisko a infocentrum);
- práca na architektonickej štúdii, ktorá je kľúčovým podkladom obnovy hradu Krásna Hôrka;
- uzatvorenie rámcovej zmluvy so Stavebnou fakultou STU Bratislava, na základe ktorej sa v úzkej spolupráci s projekčným oddelením SNM spracovávala projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie stavby, ako aj projektové dokumentácie pre stavebné povolenia. Oddelenie projekcie SNM Bratislava vedené hlavným architektom Ing. arch. Róbertom Erdélyim, PhD. spracováva architektonické a stavebné riešenie uvedeného projektu. Stavebná fakulta STU Bratislava zastrešuje všetky ostatné potrebné časti projektových dokumentácií;
- priebežne Oddelenie projekcie SNM Bratislava spracovávalo projektové dokumentácie, na základe ktorých je možné realizovať čiastkové stavebné práce na základe ohlásenia stavebnému úradu, resp. na základe stanoviska Okresného úradu, odboru starostlivosti o životné prostredie (odstraňovanie vápenno-cementových omietok a cementového škárovania exteriérových murív, stabilizácia zemného násypu a piliera na parkáne, odstraňovanie násypov z okolia hradu a hradnej studne).

Spracované projektové dokumentácie (Oddelenie projekcie SNM Bratislava):

- Projekt pre ohlásenie stavebných úprav a udržiavacích prác - Hrad Krásna Hôrka, odstraňovanie násypov z okolia hradu a z hradnej studne. 14.05.2019 a 02.12.2019 boli vydané Rozhodnutia o zneškodnení, resp. zhodnotení odpadov - vydané Okresným úradom Rožňava, odborom starostlivosti o životné prostredie.
- Vypracovaná Architektonická štúdia obnovy hradu Krásna Hôrka - Dolný a Stredný hrad – bolo k nej vydané záväzné stanovisko Pamiatkového úradu KPU Košice 14.08.2019.
- Projekt pre stavebné povolenie - Statické zabezpečenie konštrukcií NKP Hradu Krásna Hôrka, Stavebné povolenie vydané 08.11.2019 stavebným úradom Obcou Krásnohorské Podhradie.
- Projekt pre ohlásenie stavebných úprav a udržiavacích prác - Odvodnenie 5. nádvorí, sanácia vlhkých konštrukcií kaplnky - 02.09.2019 - Oznamenie k ohláseniu stavebných úprav od stavebného úradu.
- Projekt pre stavebné povolenie - Čistenie Horného hradu (Gotický palác) - 31.01.2020 bolo vydané stavebné povolenie príslušným stavebným úradom.
- Projekt pre ohlásenie stavebných úprav a udržiavacích prác - Odstraňovanie cementového špárovania z hradieb a odvodnenie parkánu. Dňa 24.07.2019 bolo vydané oznámenie k ohláseniu stavebných úprav od stavebného úradu.
- Bola vypracovaná zonálna štúdia – posúdenie jestvujúcej vodovodnej siete v obci Krásnohorské Podhradie pre napojenie hradu Krásna Hôrka.
- Projekt pre povolenie odstránenia stavby - Odstránenie stavieb bufetov so súpisnými číslami 685, 686 na parcelách č. 395/4 a 387/21 k. ú. Krásnohorské Podhradie.
- Dokumentácia pre vyčistenie územia podhradí od ostatných objektov a inžinierskych stavieb.
- Dokumentácia pre územné rozhodnutie – Obnova Hradu Krásna Hôrka a revitalizácia bezprostredného okolia hradu.
- Projektové dokumentácie v štádiu (stupni spracovania) pre stavebné povolenia pre stavby v podhradí (novostavby – 13 stavebných objektov a 6 prevádzkových súborov) a stavebné povolenie samotnej obnovy hradu.
- Dokumentácie pre realizáciu stavby (podrobnosť detailov) pre stavby v podhradí a samotnú Obnovu hradu.

Povolovacie procesy:

- Proces posúdenia vplyvu stavby na životné prostredie (EIA) - 01.08.2018 bolo vyhlásené verejné obstarávanie na projekt EIA. Rozhodnutie k EIA bolo vydané 01.10.2018, pričom právoplatnosť nadobudlo dňa 08.11.2018.
- Po nadobudnutí právoplatnosti uvedeného rozhodnutia SNM – Múzeum Betliar podalo dňa 22.11.2018 žiadosť o zmenu územného plánu obce Krásnohorské Podhradie, týkajúcu sa zmeny funkčného využitia niektorých častí územia, potrebných pre umiestnenie stavieb.
- Zmeny a doplnky Územného plánu obce Krásnohorské Podhradie (ZaD ÚP) (22.11.2018 – 19.12.2019).
- 20.12.2019 bol na stavebný úrad podaný návrh na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby a o využívaní územia s názvom: "Obnova hradu Krásna Hôrka a revitalizácia bezprostredného okolia hradu"; Územné rozhodnutie vydané dňa: 08.06.2020, právoplatné dňa 28.08.2020.

Vydané stavebné povolenia:

- Stavebné povolenie č. OU-RV-OCDPK-2021/005691-004 vydané dňa 16.08.2021 - Špeciálny stavebný úrad pre dopravné stavby – Okresný úrad Rožňava, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií (SO 08.1 Rekonštrukcia križovatky na ceste II/549).
- Stavebné povolenie č. 719/2021 -03, vydané 20.08.2021 - Všeobecný stavebný úrad - Obec Krásnohorské Podhradie (Budovy – Infocentrum, toalety, stánky s občerstvením, odpadové hospodárstvo, všetky rozvody elektro v podhradí vrátane preložky VN a Trafostanice),
- Rozhodnutie č. 717/2021-03, vydané dňa 30.08.2021 - Špeciálny stavebný úrad pre miestne a účelové komunikácie – Obec Krásnohorské Podhradie (Komunikácie, parkoviská a spevnené plochy).
- Rozhodnutie č. OU-RV-OSZP-2021/005846-009 vydané dňa 16.09.2021 Okresným úradom Rožňava, odborom starostlivosti o životné prostredie, orgán štátnej vodnej správy – Povolenie na uskutočnenie vodných stavieb a vydanie povolenia na osobitné užívanie vôd.
- Stavebné povolenie pod č. 843/2021-03-výst., vydané dňa 28.09.2021 všeobecným stavebným úradom – Obcou Krásnohorské Podhradie na SO 01 Hrad v rozsahu Dolný a Stredný hrad, Vonkajšie priestory hradu (nádvorcia, parkán, kaplnky), SO 04.4 Kanalizačná prípojka dažďových vôd.

Príprava stavby, Inžinierska činnosť – od roku 2018 plne v réžii SNM – Múzea Betliar:

- Prerokovanie projektových dokumentácií na vydanie územného rozhodnutia a v ďalšom procese aj k stavebnému povoleniu s dotknutými orgánmi za účasti projektantov SNM.
- Získavanie stanovísk a vyjadrení dotknutých orgánov k územnému konaniu stavby pre vydanie územného rozhodnutia – viac ako 30 stanovísk a vyjadrení.
- Získavanie stanovísk a vyjadrení dotknutých orgánov k stavebným konaniam pre vydanie stavebných povolení – viac ako 60 stanovísk a vyjadrení.
- Vybavovanie výnimiek pre realizáciu inžiniersko-geologického prieskumu.
- Konzultácie a čiastkové vstupy špecialistov – v rámci poradenstva pre potreby projektovania v oblasti merania a regulácie, využitia hlbinných vrstov pre vykurovanie infocentra a v oblasti techniky budov – vnútorného prostredia.
- Sériá rokovaní so zástupcami VVS a.s., VSD a.s., LESY SR (napojenie stavby, „iné práva“ k pozemkom, nastavenie vzťahov pre správu a prevádzkovanie stavieb po kolaudácii, a iné vyvolané súvislosti).
- Majetkovoprávne vysporiadanie pozemku a zmena druhu pozemku pre výstavbu.
- Z dôvodu potrebného umiestnenia stavieb (niektorých stavebných objektov) na cudzích pozemkoch sa uskutočňovali viaceré rokovania so zástupcami Slovenského pozemkového fondu (SPF), Lesov Slovenskej republiky, pretože k vydaniu územného rozhodnutia a stavebného povolenia bol potrebný súhlas vlastníkov pozemkov, resp. preukázanie „iných práv“ k dotknutým pozemkom. Keďže niektoré pozemky boli pozemkami vo vlastníctve štátu a v správe SPF, požiadalo SNM SPF o prevod správy majetku štátu do správy SNM.
- Procesy smerujúce k trvalému vyňatiu lesných pozemkov a poľnohospodárskych pozemkov z lesného a pôdneho fondu, zabezpečenie znaleckých posudkov a potrebných dokumentácií k vyňatiu pôdy.
- Príprava zmluvných vzťahov, verejných obstarávaní a rozpočtových dokumentácií čiastkových stavebných prác (zabezpečovacie a prípravné práce)

Žeriav na Krásnej Hôrke

- Náklady na udržiavací prenájom žeriavu boli od 10/2015 do 11/2021 vo výške 57 415,42 EUR vrátane DPH. Platilo sa vlastníkovi žeriavu – spoločnosti K R A N I M E X, spol. s r.o., Bratislava.
- Žeriav sa naposledy používal v novembri 2021 v rámci prípravných prác k obnove hradu, najmä pri presune demontovaných, požiarom poškodených rozmerných a ťažkých prvkov z Horného hradu a 5. nádvorja, ako aj pri prísune stavebných materiálov do hradného komplexu, ktoré budú potrebné pri realizácii prípravných prác. Pomocou žeriavu boli tiež premiestnené kamenné články, liatinový nosník zo známeho budapešianskeho Széchenyiho reťazového mosta, ktorý bol vyrobený v andrássyovskej zlievarni v Drnave a mohutné bronzové delo cisára Maximiliána II. zo 16. storočia z podstavca spreď hradu Krásna Hôrka, čo však nebolo jeho pôvodné umiestnenie za Andrássyovcov, ale vymyslené riešenie počas socialistickej prestavby v 2. polovici 20. storočia.
- Dovož a montáž vežového žeriavu na Krásnej Hôrke si v roku 2012, v rámci obnovy hradu po ničivom požiari, objednal zhotoviteľ dočasných striech za účelom presunu hmôt na stavenisku. Následne bol žeriav prenajímaný a používaný ďalším zhotoviteľom pri realizácii trvalých striech. Od októbra 2015 prevzalo žeriav do prenájmu SNM. Keďže bolo zrejmé, že počas postupujúcej obnovy Krásnej Hôrky bude táto ťažká technika pri prácach na hrade ešte potrebná, cena tzv. udržiavacieho prenájmu bola dohodnutá na 500 EUR bez DPH mesačne, čo bolo finančne efektívnejšie ako prípadná kompletná demontáž a následná opätovná montáž žeriava, čo by stálo minimálne 70 tisíc EUR.

Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov:

- Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov zo zbierkového fondu hradu Krásna Hôrka – od r. 2012 - trvá. Dodnes bolo odborne ošetrovaných viac ako 800 zbierkových predmetov v reštaurátorskom ateliéri a konzervátorských dielňach SNM – Múzea Betliar, ale aj prostredníctvom externých reštaurátorov. Svoje odborné – personálne a technické kapacity a finančné zabezpečenie reštaurátorských prác ponúkli domáce i zahraničné múzeá (napr. SNM – Historické múzeum, SNM – Archeologické múzeum, Technické múzeum v Brne a i.).
- Reštaurovanie nástenných malieb kaplnky hradu Krásna Hôrka: (3. etapa ukončená 08/2018)

Komunikácia s obcou Krásnohorské Podhradie

- Medzi SNM a obcou Krásnohorské Podhradie je uzatvorená platná a účinná zmluva o združení. Prvý návrh zmluvy o združení dostala obec už na jar 2018. K jej podpisu však došlo až v máji 2019. Napriek tomu ani v roku 2020 nemala obec ešte usporiadané majetkovoprávne vzťahy s vlastníkmi bufetov pod hradom. Táto nečinnosť obce Krásnohorské podhradie bola najvýznamnejším zdržaním v otázke prípravy územia, ktorá bola štartovacím bodom pre spustenie schvaľovacích procesov viacerých, na seba nadväzujúcich projektových dokumentácií – zdržanie niekoľko mesiacov.
- V súčasnosti sú tieto záležitosti aj napriek časovému sklzu vysporiadané, postupuje sa plynulo podľa pôvodného plánu v procese prípravy stavby na jej realizáciu. V tomto procese vystupuje ako stavebník Slovenské národné múzeum.
- Obec Krásnohorské Podhradie poskytla pre výstavbu územie v pôvodnom stave. Po zrealizovaní a skolaudovaní stavby niektoré stavebné objekty (stánky s občerstvením, verejné toalety, obidve parkoviská, obnovená komunikácia vrátane sietí technického vybavenia územia pod hradom) SNM odovzdá obci Krásnohorské Podhradie.
- Projektová dokumentácia pre stavby parkovísk, stánkov a toaliet je zverejnená v profile SNM ako verejného obstarávateľa na realizáciu predmetnej stavby.

**Kolko finančných prostriedkov bolo na obnovu hradu vynaložených ku koncu roka 2021?
Kolko z toho stáli stavebné práce a kolko projekty a prieskumy?**

Zdroje a čerpanie finančných prostriedkov 2012 – 31.12.2021:

Poistné plnenie		Verejná zbierka		Štátny rozpočet	
Počiatkový stav	7 007 591,58 €	Počiatkový stav	180 523,39 €	Rok 2020: 190 000 € Rok 2021: 5 130 000 € Spolu: 5 320 000 €	
Čerpanie	6 248 266,11 €	Čerpanie	180 523,39 €	Čerpanie	376 386,04 €
Stav/zostatok ku 31.12.2021	759 325,47 €	Stav/zostatok ku 31.12.2021	0 €	Stav/zostatok ku 31.12.2021	4 943 613,96 €
Prípravné a zabezpečovacie práce, posudky, výskumy, projektové dokumentácie, stavebné práce, odborné ošetrovanie zbierkových predmetov a hradnej kaplnky, a iné.		Výskumy a odborné ošetrovanie, resp. reštaurovanie zbierkových predmetov zo zbierkového fondu hradu Krásna Hôrka		Povinný odvod za vyňatie lesnej pôdy, projektové dokumentácie, zamerania, stavebné práce.	
Z toho: Stavebné práce: 4 695 659,43 € Projektová dokumentácia, stavebný dozor: 987 352,03 € Výskumy, posudky, prieskumy 258 631,64 Reštaurovanie zbierkových predmetov 167 179 € Ostatné (žeriav, právne, poradenské a iné činnosti) 139 444,01 €				Z toho: Stavebné práce: 174 271,99 € Projektová dokumentácia: 179 342,32 € Ostatné (vyňatie lesných pozemkov pre potreby výstavby): 22 771,73 €	

Čerpanie finančných prostriedkov spolu:

Stavebné práce spolu:	4 869 931,42 €
Projektové dokumentácie:	1 166 694,35 €
Výskumy, prieskumy:	258 631,64 €
Výskumy a reštaurovanie zbierkových predmetov:	347 702,39 €
Ostatné:	162 215,74 €
SPOLU:.....	6 805 175,54 €

Čo všetko nájde na hrade Krásna Hôrka návštevník po oprave nájde?

- Výsledkom má byť očistenie hradného klenotu od nevhodných nánosov nedávnej minulosti a vyzdvihnutie jeho jedinečnosti prinavrátením zlikvidovaných prvkov tradičnými remeselnými postupmi a prezentácia bohatého a jedinečného zbierkového fondu tak, ako to bolo zrealizované za čias Andrássyovcov a ako si to jedno z najstarších múzeí na Slovensku zaslúži.
- Po dokončení stavby bude hrad Krásna Hôrka okrem platených okruhov poskytovať aj voľne prístupnú zónu, ktorá bude pozostávať z prvých dvoch nádvorí a parkánu hradu a bude tak určený nielen pre návštevníkov expozície, ale bude slúžiť aj ako miesto pre stretnutia a relax s možnosťou využitia hradnej kaviarne.
- Hradný komplex bude plne vybavený potrebným technickým vybavením objektu a patričným zabezpečením národnej kultúrnej pamiatky.
- Návštevníkov privíta dôstojný nástupný areál podhradia s novými parkoviskami, spĺňajúcimi aktuálne požiadavky na ekológiu a funkčnú vybavenosť (vrátane miest pre nabíjanie elektromobilov, elektronického informačného systému). V rámci areálu podhradia sa okrem bežných služieb (rôzne formy občerstvenia, suveníry, toalety a pod.) pre návštevníkov bude nachádzať aj informačné centrum (tzv. Infocentrum), ktoré bude vybavené miestnosťou pre multimediálne prezentácie a prezentáciu hradu pre návštevníkov so zrakovým alebo pohybovým obmedzením.

Prečo sa zatiaľ hrad Krásna Hôrka nepodarilo obnoviť?

- Zámerom SNM v tejto fáze obnovy hradu Krásna Hôrka nie je len „oprava“ hradu, tak ako sa nevhodne/nesprávne prezentovala problematika obnovy hradu po prvých rokoch po požiari – ako „návrat k stavu pred požiarom“, čo evokuje malú mieru zásahov a rýchly postup. V realite sa malo od začiatku predpokladať s rozsiahlejšou obnovou, podobnej komplexnej obnove hradu prebiehajúcej v rokoch 1956-1989. Práve kvôli celkovému nepochopeniu problému, prezentovaniu nereálneho, nedostatočného a nepodloženého rýchleho riešenia pri aktuálnej obnove hradu Krásna Hôrka je vytváraný tlak verejnosti i médií.
- Z týchto skutočností vznikol pocit, že „hrad už mohol byť dávno obnovený“, čo nebolo reálne. Definícia rozsahu obnovy bola aj pri predošlých projekčných prácach od požiaru až do roku 2017 nedostatočná, resp. nezohľadňovala všetky aspekty obnovy. V tomto období absentovali riešenia technického vybavenia a zabezpečenia stavby, bez riešenia nástupného areálu hradu v podhradí, ktoré by boli odsúhlasené dotknutými orgánmi (minimálne KPÚ Košice, OR HaZZ Rožňava). Realizovali sa zabezpečovacie práce a strešné konštrukcie, len ako základná záchrana pamiatky.
- Snahou SNM je v prostredí verejného sektora, so všetkými súvisiacimi predpismi a postupmi, dosiahnuť výsledok, ktorý by bol príkladný a mal by byť precedensom pre neskoršie projekty, nielen v réžii MK SR.
- Snahou SNM je v prostredí verejného obstarávania, orientovaného na najnižšiu cenu, nastavenie celej projektovej prípravy obnovy (s finálnym výstupom podkladov pre VO) tak, aby samotná obnova, realizovaná vysúťaženým subjektom nemohla prebiehať inak ako spôsobom, ktorý je najlepší pre samotnú pamiatku, zachovanie originálnych historických konštrukcií a ochránenie jej autenticity. To si vyžaduje veľmi veľa nadštandardných krokov a detailných návrhov, aby následne nebolo možné na stavbe improvizovať a zamieňať materiály alebo technologické postupy a nadväznosti, vrátane technologických prestávok, za „podobné“ riešenia. Výsledkom má byť očistenie hradného klenotu od nevhodných nánosov nedávnej minulosti a vyzdvihnutie jeho jedinečnosti prinavrátením zlikvidovaných prvkov tradičnými remeselnými postupmi a prezentácia bohatého a jedinečného zbierkového fondu tak, ako to bolo zrealizované za čias Andrassyovcov a ako si to jedno z najstarších múzeí na Slovensku zaslúži.
- **Riešenie obnovy hradu s nastaveným zámerom obnovy pamiatky, zabezpečenie hradného komplexu technickým vybavením** – ako napr. vodovodom, kanalizáciou, elektroinštaláciou, protipožiarnym zabezpečením, meraním a reguláciou, vykurovaním priestorov a **súčasne vybudovanie plnej infraštruktúry podhradia** a sietí technického vybavenia územia, nových stánkov s občerstvením, verejných toaliet, detského ihriska, objektu odpadového hospodárstva, technologických zariadení, protipožiarnych systémov a príjazdovej požiarnej komunikácie, teda stavieb, ktoré budú s hradom nevyhnutne funkčne prepojené, **si vyžadovalo rozsiahlu prípravu stavby v oblasti výskumov, prieskumov, dokumentačnej prípravy a povolovacích procesov v zmysle stavebného práva.**

KH

2012

2022

SLOVENSKÉ
NÁRODNÉ
MÚZEUM

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ MÚZEUM
MÚZEUM BETLIAR

Hrad Krásna Hôrka 2012 – 2022

Medzinárodná odborná konferencia
o obnove hradu Krásna Hôrka
a revitalizácii jeho bezprostredného okolia

3. MAREC
2022

HISTORICKÁ RADNICA MESTA ROŽŇAVA, NÁMESTIE BANÍKOV 16, 048 01 ROŽŇAVA